

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 4. tammikuuta 2022
(OR. en)

5030/22
ADD 1

FRONT 3
COMIX 3

SAATE

Lähtettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	21. joulukuuta 2021
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2021) 829 final
Asia:	LIITE asiakirjaan KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE Eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta sekä asetusten (EU) N:o 1052/2013 ja (EU) 2016/1624 kumoamisesta 13 päivänä marraskuuta 2019 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2019/1896 tarkoitettu asemaa koskevan sopimuksen malli

---

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2021) 829 final.

Liite: COM(2021) 829 final

Bryssel 21.12.2021
COM(2021) 829 final

ANNEX

LIITE

asiakirjaan

KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

Eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta sekä asetusten (EU) N:o 1052/2013 ja (EU) 2016/1624 kumoamisesta 13 päivänä marraskuuta 2019 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2019/1896 tarkoitettu asemaa koskevan sopimuksen malli

Euroopan raja- ja merivartioviraston [*kolmannessa maassa*] toteuttamia operatiivisia toimia koskevan Euroopan unionin ja [*kolmannen maan*] välisen asemaa koskevan sopimuksen malli

EUROOPAN UNIONI

ja [*KOLMAS MAA*],

jäljempänä erikseen 'osapuoli' ja yhdessä 'osapuolet', jotka

KATSOVAT, että voi syntyä tilanteita, joissa Euroopan raja- ja merivartiovirasto, jäljempänä 'virasto', koordinoi Euroopan unionin jäsenvaltioiden ja [*kolmannen maan*] välistä operatiivista yhteistyötä, mukaan lukien [*kolmannen maan*] alueella,

KATSOVAT, että olisi luotava oikeudellinen kehys asemaa koskevan sopimuksen muodossa sellaisia tilanteita varten, joissa viraston lähettämällä ryhmien jäsenillä on toimeenpanovaltuuksia [*kolmannen maan*] alueella,

KATSOVAT, että asemaa koskevassa sopimuksessa voidaan määrätä, että virasto perustaa [*kolmannen maan*] alueelle etätoimistoja helpottamaan ja parantamaan operatiivisten toimien koordinointia ja varmistamaan viraston henkilöresurssien ja teknisten resurssien tehokkaan hallinnoinnin,

OTTAVAT HUOMIOON henkilötietojen korkeatasoisen suojan [*kolmannessa maassa*] ja Euroopan unionissa, sekä

tarvittaessa [OTTAVAT HUOMIOON, että [*kolmas maa*] on ratifioinut [*kolmannen valtion henkilötietojen suojan alalla tekemän asiaankuuluvan kansainvälisen oikeuden välineen, joka osoittaisi riittävän suojan tason, esimerkiksi 28 päivänä tammikuuta 1981 tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen N:o 108 yksilöiden suojelusta henkilötietojen automaattisessa tietojenkäsittelyssä ja sen lisäpöytäkirjan],*

OTTAVAT HUOMIOON, että ihmisoikeuksien ja demokratian periaatteiden kunnioittaminen ovat osapuolten välisen yhteistyön peruseriaatteita,

OTTAVAT HUOMIOON, että [*kolmas maa*] on ratifioinut [*kolmannen valtion perusoikeuksien suojelun alalla tekemän kansainvälisen oikeuden välineen, joka osoittaisi riittävän suojan tason, esimerkiksi 4 päivänä marraskuuta 1950 tehdyn*

ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamista koskevan yleissopimuksen, johon sisältyvät oikeudet otetaan huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjassa],

OTTAVAT HUOMIOON, että kaikissa viraston operatiivisissa toimissa [*kolmannen maan*] alueella olisi kunnioitettava kokonaisvaltaisesti perusoikeuksia ja kansainvälisiä sopimuksia, joiden osapuolia Euroopan unioni, sen jäsenvaltiot ja/tai [*kolmas maa*] ovat,

OTTAVAT HUOMIOON, että kaikilla operatiiviseen toimintaan osallistuvilla henkilöillä on velvollisuus noudattaa lahjomattomuutta, eettistä toimintaa, ammattimaisuutta ja perusoikeuksien kunnioittamista koskevia tiukimpia vaatimuksia sekä täyttää niille operatiosuunnitelmassa ja viraston menettelyohjeissa asetetut velvoitteet,

OVAT PÄÄTTÄNEET TEHDÄ SEURAAVAN SOPIMUKSEN:

1 artikla

Soveltamisala

1. Tämä sopimus kattaa kaikki seikat, jotka ovat tarpeen eurooppalaisen raja- ja merivartiostoviraston pysyvän joukon rajaturvallisuusryhmien lähettämiseksi [*kolmanteen maahan*], jossa ryhmän jäsenet voivat käyttää toimeenpanovaltuuksia.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja operatiivisia toimia voidaan toteuttaa [*kolmannen maan*] alueella, myös sen [*maa-*], [*meri-*] ja [*ilma*]rajoilla [*muun maan / muiden maiden*] kanssa.

[*Kolmansien maiden, jotka ovat rannikko-/saarivaltioita, osalta*] Operatiivisia toimia voidaan toteuttaa myös [*kolmannen maan*] lisävyöhykkeellä, jollei osapuolten merioikeudellisista velvoitteista, erityisesti Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksesta, muuta johdu. Tämän sopimuksen nojalla toteutetut operatiiviset toimet eivät vaikuta merioikeudesta, erityisesti Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksesta, ihmishengen turvallisuudesta merellä tehdystä kansainvälisestä yleissopimuksesta ja etsintä- ja pelastuspalvelusta merellä tehdystä kansainvälisestä yleissopimuksesta, johtuviin etsintä- ja pelastusvelvoitteisiin.

2 artikla

Määritelmät

Tässä sopimuksessa tarkoitetaan:

- 'operatiivisella toimella' yhteisoperaatiota tai nopeaa rajainterventiota;
- 'virastolla' eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta annetulla asetuksella (EU) 2019/1896¹ tai siihen tehdyllä muutoksella perustettua Euroopan raja- ja merivartiostoa;
- 'rajavalvonnalla' asetuksen (EU) 2016/399² 2 artiklan 10 alakohdassa määriteltyä rajavalvontaa;

---

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1896, annettu 13 päivänä marraskuuta 2019, eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta sekä asetusten (EU) N:o 1052/2013 ja (EU) 2016/1624 kumoamisesta (EUVL L 295, 14.11.2019, s. 1).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/399, annettu 9 päivänä maaliskuuta 2016, henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta unionin säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö) (EUVL L 77, 23.3.2016, s. 1).

- 'rajaturvallisuusryhmillä' eurooppalaisen raja- ja merivartioston pysyvistä joukosta muodostettuja ryhmiä, joita lähetetään yhteisoperaatioihin ja nopeisiin rajainterventioihin ulkorajoilla jäsenvaltioissa ja kolmansissa maissa;
- 'neuvoa-antavalla ryhmällä' neuvoa-antavaa elintä, jonka virasto on perustanut asetuksen (EU) 2019/1896 108 artiklan mukaisesti;
- 'eurooppalaisen raja- ja merivartioston pysyvällä joukolla' asetuksen (EU) 2019/1896 54 artiklassa säädettyä eurooppalaisen raja- ja merivartioston pysyvää joukkoa;
- 'Eurosurilla' asetuksen (EU) 2019/1896 2 artiklan 9 alakohdassa määriteltyä Eurosuria;
- 'perusoikeusvalvojalla' asetuksen (EU) 2019/1896 110 artiklassa säädettyä perusoikeusvalvojaa;
- 'kotijäsenvaltiolla' asetuksen (EU) 2019/1896 2 artiklan 21 alakohdassa määriteltyä kotijäsenvaltiota;
- 'erityistapahtumalla' tilannetta, joka liittyy laittomaan maahanmuuttoon tai rajat ylittävään rikollisuuteen tai jossa muuttajien henki on vaarassa Euroopan unionin tai [*kolmannen maan*] ulkorajoilla tai niiden läheisyydessä;
- 'yhteisoperaatiolla' toimea, jota virasto koordinoi tai organisoii rajavalvonnasta vastaavien [*kolmannen maan*] kansallisten viranomaisten tukemiseksi ja jonka tarkoituksena on vastata haasteisiin, kuten laittomaan maahanmuuttoon, nykyisiin tai tuleviin uhkiin [*kolmannen maan*] rajoilla tai rajat ylittävään rikollisuuteen, tai jonka tarkoituksena on teknisen ja operatiivisen lisäavun antaminen näiden rajojen valvonnassa;
- 'ryhmän jäsenellä' eurooppalaisen raja- ja merivartioston pysyvän joukon jäsentä, joka lähetetään rajaturvallisuusryhmän kautta osallistumaan operatiiviseen toimeen;
- 'jäsenvaltiolla' Euroopan unionin jäsenvaltiota;
- 'toiminta-alueella' maantieteellistä aluetta, jolla operatiivinen toimi toteutetaan;
- 'osallistuvalla jäsenvaltiolla' asetuksen (EU) 2019/1896 2 artiklan 22 alakohdassa määriteltyä osallistuvaa jäsenvaltiota;
- 'henkilötiedoilla' asetuksen (EU) 2016/679³ 4 artiklan 1 alakohdassa määriteltyjä henkilötietoja;
- 'nopealla rajainterventiolla' toimea, jonka tarkoituksena on reagoida tilanteeseen, jossa [*kolmannen maan*] rajoilla vallitsee erityinen ja suhteeton haaste, lähettämällä rajaturvallisuusryhmiä [*kolmannen maan*] alueelle rajoitetuksi ajaksi rajavalvonnan

---

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

suorittamiseksi yhdessä [*kolmannen maan*] rajavalvonnasta vastaavien kansallisten viranomaisten kanssa;

- 'henkilöstösääntöjen alaisella henkilöstöllä' asetuksen (EU) 2019/1896 2 artiklan 15 alakohdassa määriteltyä henkilöstösääntöjen alaista henkilöstöä.

3 artikla

Operatiivisten toimien käynnistäminen

1. Tämän sopimuksen mukainen operatiivinen toimi käynnistetään viraston pääjohtajan kirjallisella päätöksellä [*kolmannen maan*] toimivaltaisten viranomaisten kirjallisesta pyynnöstä. Tällaiseen pyyntöön on sisällyttävä kuvaus tilanteesta, mahdollisista tavoitteista ja todennäköisistä tarpeista sekä tarvittavan henkilöstön profiileista, mukaan lukien tapauksen mukaan henkilöstöstä, jolla on toimivaltuuksia.
2. Jos viraston pääjohtaja katsoo, että pyydetty operatiivinen toimi todennäköisesti sisältäisi vakavia ja/tai jatkuvia perusoikeuksien loukkauksia tai kansainvälistä suojelua koskevien velvoitteiden rikkomista tai johtaisi sellaisiin, pääjohtaja ei käynnistä operatiivista toimea.
3. Jos viraston pääjohtaja 1 kohdan mukaisen pyynnön saatuaan katsoo, että operatiivisen toimen käynnistämisestä päättäminen edellyttää lisätietoja, hän voi pyytää lisätietoja tai valtuuttaa viraston asiantuntijoita matkustamaan [*kolmanteen maahan*] arvioimaan tilannetta siellä. [*Kolmas maa*] helpottaa tällaista matkustamista.
4. Viraston pääjohtaja päättää olla käynnistämättä operatiivista toimea, jos hän katsoo, että se on perusteltua keskeyttää tai lopettaa 18 artiklan asiaa koskevien määräysten nojalla.

4 artikla

Operaatiosuunnitelma

1. Viraston ja [*kolmannen maan*] välillä on sovittava kutakin operatiivista toimea koskevasta operaatiosuunnitelmasta asetuksen (EU) 2019/1896 38 ja 74 artiklan mukaisesti. Operaatiosuunnitelma sitoo virastoa, [*kolmatta maata*] ja osallistuvia jäsenvaltioita.
2. [*Jos jokin jäsenvaltio on kyseisen kolmannen maan naapurina tai rajoittuu toiminta-alueeseen*] Operaatiosuunnitelmaan ja sen mahdollisiin muutoksiin on saatava [*kolmannen maan*] naapurina olevien ja/tai toiminta-alueeseen rajoittuvien jäsenvaltioiden hyväksyntä.

3. Operaatiosuunnitelmassa on esitettävä yksityiskohtaisesti operatiivisen toimen organisatoriset ja menettelylliset näkökohdat, mukaan lukien
- a) tilanteen kuvaus ja toimintatapa sekä komennuksen tavoitteet, myös operatiivinen tavoite;
  - b) arvioitu aika, jonka operatiivisen toimen odotetaan kestävän sen tavoitteiden saavuttamiseksi;
  - c) toiminta-alue;
  - d) tehtävien, mukaan lukien toimivaltuuksia edellyttävät tehtävät, ja vastuiden kuvaus, myös perusoikeuksien kunnioittamisen ja tietosuojavaatimusten osalta, ja ryhmille annettavat erityisohjeet, myös tietokantojen sallitusta käytöstä sekä [*kolmannessa maassa*] sallituista virka-aseista, ammuksista ja varusteista;
  - e) rajaturvallisuusryhmän kokoonpano ja muun asiaankuuluvan henkilöstön lähettäminen / muiden viraston henkilöstösääntöjen alaisen henkilöstön jäsenten, myös perusoikeusvalvojien, läsnäolo;
  - f) johtamista koskevat määräykset, mukaan lukien niiden [*kolmannen maan*] rajavartijoiden ja muun asiaankuuluvan henkilöstön nimet ja arvot, jotka vastaavat yhteistyöstä ryhmien jäsenten ja viraston kanssa, ja erityisesti niiden rajavartijoiden ja muun asiaankuuluvan henkilöstön nimet ja arvot, joiden komennossa ryhmät ovat lähettämisen aikana, sekä ryhmien jäsenten asema komentoketjussa;
  - g) operatiiviseen toimeen lähetettävä kalusto, mukaan lukien erityisvaatimukset, kuten käyttöä koskevat edellytykset, vaadittu miehistö, kuljetus ja muu logistiikka, sekä rahoitusta koskevat määräykset;
  - h) yksityiskohtaiset määräykset, joiden mukaan virasto ilmoittaa välittömästi hallintoneuvostolle ja osallistuvien jäsenvaltioiden ja [*kolmannen maan*] asianomaisille viranomaisille kaikista erityistapahtumista tämän sopimuksen nojalla toteutetun operatiivisen toimen aikana;
  - i) raportointi- ja arviointijärjestelmä, johon sisältyy arviointikertomuksessa käytettäviä vertailuarvoja, myös perusoikeuksien suojelun osalta, ja lopullisen arviointikertomuksen toimittamisen määräaika;
  - j) [*Tapauksen mukaan*] merioperaatioiden osalta tarkat tiedot toimivallan ja sovellettavan lainsäädännön soveltamisesta toiminta-alueella, mukaan lukien viittaukset alusten pysäyttämistä, meripelastusta ja rantautumista koskevaan kansalliseen lainsäädäntöön, kansainväliseen oikeuteen ja unionin oikeuteen;

- k) muiden unionin elinten, toimistojen ja virastojen kuin viraston, muiden kolmansien maiden tai kansainvälisten järjestöjen kanssa tehtävän yhteistyön ehdot;
  - l) yleiset ohjeet perusoikeuksien turvaamisesta operatiivisen toimen aikana, mukaan lukien henkilötietojen suoja ja sovellettavista kansainvälisistä ihmisoikeusvälineistä johtuvat velvoitteet;
  - m) menettelyt, joiden mukaisesti kansainvälisen suojelun tarpeessa olevat henkilöt, ihmiskaupan uhrin, ilman huoltajaa olevat alaikäiset ja muut haavoittuvassa tilanteessa olevat henkilöt ohjataan toimivaltaisille kansallisille viranomaisille asianmukaisen avun saamiseksi;
  - n) menettelyt sellaisen mekanismin perustamiseksi, jonka kautta otetaan vastaan ja välitetään virastolle ja [*kolmannelle maalle*] valituksia (mukaan lukien valitukset, jotka on tehty tämän sopimuksen 8 artiklan 5 kohdan mukaisesti) operatiiviseen toimeen osallistuvista henkilöistä, mukaan lukien [*kolmannen maan*] rajavartijat tai muu asiaankuuluva henkilöstö ja ryhmän jäsenet, joiden väitetään loukanneen perusoikeuksia heidän osallistuessaan viraston operatiiviseen toimeen;
  - o) logistiset järjestelyt, mukaan lukien tiedot työolosuhteista ja yleisistä olosuhteista alueilla, joilla operatiivinen toimi on määrä toteuttaa;
  - p) [*Tapauksen mukaan*] 6 artiklan mukaisesti perustettua etätoimistoa koskevat määräykset.
4. Operaatiosuunnitelman muutoksiin tai mukautuksiin on saatava viraston ja [*kolmannen maan*] hyväksyntä osallistuvien jäsenvaltioiden kuulemisen jälkeen.
  5. Tietojenvaihto ja operatiivinen yhteistyö Eurosuria koskevaa tarkoitusta varten toteutetaan noudattaen sääntöjä, jotka koskevat kyseisen operatiivisen toimen operatiosuunnitelmassa esitettävien erityisten tilannekuvien laatimista ja jakamista.
  6. [*Kolmas maa*] ja virasto suorittavat yhdessä tämän artiklan 3 kohdan i alakohdan mukaisen operatiivisen toimen arvioinnin.
  7. Unionin elinten, toimistojen ja virastojen kanssa tämän artiklan 3 kohdan k alakohdan mukaisesti tehtävän yhteistyön ehdot toteutetaan niiden toimeksiantojen mukaisesti ja käytettävissä olevien resurssien puitteissa.

5 artikla

Erityistapahtumista ilmoittaminen

Virastolla ja [*kolmannen maan asianomaisella viranomaisella*] on kummallakin oltava erityistapahtumien ilmoitusmekanismi, jonka avulla voidaan ilmoittaa pikaisesti kaikista tämän sopimuksen nojalla toteutetun operatiivisen toimen aikana ilmenneistä erityistapahtumista.

Virasto ja [*kolmas maa*] avustavat toisiaan kaikissa tarvittavissa tutkimuksissa ja tutkinnoissa, jotka koskevat tämän mekanismin kautta ilmoitettuja erityistapahtumia, kuten todistajien tunnistamisessa ja todisteiden keräämisessä ja esittämisessä, mukaan lukien pyynnöt saada ja tarvittaessa luovuttaa ilmoitettuun erityistapahtumaan liittyviä esineitä. Tällaisten esineiden luovuttaminen voidaan tehdä riippuvaiseksi niiden palauttamisesta niiden toimittamisesta vastaavan toimivaltaisen viranomaisen määrittelemien ehtojen mukaisesti.

6 artikla

Etätoimistot

1. Virasto voi perustaa [*kolmannen maan*] alueelle etätoimistoja helpottamaan ja parantamaan operatiivisten toimien koordinointia ja varmistamaan viraston henkilöresurssien ja teknisten resurssien tehokkaan hallinnon. Virasto määrittää etätoimiston sijainnin.
2. Etätoimistot perustetaan operatiivisten tarpeiden mukaisesti, ja ne toimivat ajanjakson, joka on tarpeen, jotta virasto voi toteuttaa operatiivisia toimia [*kolmannessa maassa*] ja sen naapurialueella. Virasto voi pidentää tätä ajanjaksoa edellyttäen, että [*kolmas maa*] hyväksyy sen.
3. Jokaista etätoimistoa johtaa pääjohtajan etätoimiston johtajaksi nimittämä viraston edustaja, joka valvoo toimiston yleistä toimintaa.
4. Etätoimistot hoitavat tapauksen mukaan seuraavia tehtäviä:
  - a) operatiivisen ja logistisen tuen antaminen sekä viraston toimien koordinoinnista huolehtiminen asianomaisilla toiminta-alueilla;
  - b) operatiivisen tuen antaminen [*kolmannelle maalle*] asianomaisilla toiminta-alueilla;
  - c) ryhmien toiminnan seuranta ja säännöllinen raportointi viraston päätoimipaikkaan;
  - d) yhteistyön tekeminen [*kolmannen maan*] kanssa kaikissa asioissa, jotka koskevat viraston [*kolmannessa maassa*] järjestämien operatiivisten toimien

käytännön toteuttamista, mukaan lukien mahdolliset uudet asiat, jotka ovat tulleet ilmi näiden toimien aikana;

- e) koordinoitivastaavan tukeminen yhteistyössä, jota hän tekee [*kolmannen maan*] kanssa kaikissa asioissa, jotka koskevat sen osallistumista viraston järjestämiin operatiivisiin toimiin, ja tarvittaessa yhteyksien hoitaminen viraston päätoimipaikkaan;
  - f) koordinoitivastaavan ja tiettyä operatiivista toimea valvomaan osoitetun perusoikeusvalvojan / osoitettujen perusoikeusvalvojen tukeminen tarvittaessa viraston ryhmien ja [*kolmannen maan*] asiaankuuluvien viranomaisten välisen koordinoinnin ja viestinnän sekä mahdollisten asiaan liittyvien tehtävien helpottamisessa;
  - g) ryhmien jäsenten lähettämiseen sekä kaluston lähettämiseen ja käyttöön liittyvän logistisen tuen järjestäminen;
  - h) kaiken muun logistisen tuen antaminen toiminta-alueella, josta tietty etätoimisto on vastuussa, viraston järjestämien operatiivisten toimien sujuvuuden helpottamiseksi;
  - i) viraston oman kaluston tehokkaasta hallinnoinnista huolehtiminen sen toimien kattamilla alueilla, mukaan lukien kyseisen kaluston mahdollinen rekisteröinti ja pitkän aikavälin huolto ja mahdollisesti tarvittava logistinen tuki;
  - j) tuki viraston muulle henkilöstölle ja/tai toimille [*kolmannessa maassa*] viraston ja [*kolmannen maan*] välillä sovitun mukaisesti.
5. Virasto ja [*kolmas maa*] varmistavat parhaat mahdolliset edellytykset etätoimistolle osoitettujen tehtävien hoitamiselle.
6. [*Kolmas maa*] antaa virastolle apua etätoimiston toimintakyvyn varmistamiseksi.

7 artikla

Koordinoitivastaava

1. Pääjohtaja nimittää henkilöstösääntöjen alaisesta henkilöstöstään yhden tai useamman asiantuntijan lähetettäväksi koordinoitivastaavaksi/koordinoitivastaaviksi kuhunkin operatiiviseen toimeen, sanotun kuitenkin rajoittamatta 6 artiklassa kuvattua etätoimistojen tehtävää. Pääjohtaja ilmoittaa [*kolmannelle maalle*] tällaisesta nimityksestä.
2. Koordinoitivastaavan tehtävänä on
  - a) toimia yhdyshenkilönä viraston, [*kolmannen maan*] ja ryhmien jäsenten välillä sekä antaa viraston puolesta apua kaikissa ryhmien lähettämisen ehtoja koskevissa kysymyksissä;

- b) valvoa operaatiosuunnitelman asianmukaista täytäntöönpanoa, myös perusoikeuksien suojelun osalta, yhteistyössä perusoikeusvalvojan/perusoikeusvalvojen kanssa ja raportoida tästä pääjohtajalle;
  - c) toimia viraston puolesta kaikissa ryhmien lähettämistä koskevissa kysymyksissä ja raportoida kaikista näistä kysymyksistä virastolle;
  - d) edistää yhteistyötä ja koordinointia [*kolmannen maan*] ja osallistuvien jäsenvaltioiden välillä.
3. Pääjohtaja voi operatiivisten toimien yhteydessä antaa koordinoitivastaavalle luvan avustaa operaatiosuunnitelman toteutusta ja ryhmien lähettämistä koskevien mahdollisten erimielisyyksien ratkaisemisessa.
4. [*Kolmas maa*] antaa ryhmän jäsenille vain operaatiosuunnitelman mukaisia ohjeita. Jos koordinoitivastaava katsoo, että ryhmän jäsenille annetut ohjeet eivät ole operaatiosuunnitelman tai sovellettavien oikeudellisten velvoitteiden mukaisia, hänen on välittömästi ilmoitettava tästä koordinointitehtävää hoitaville [*kolmannen maan*] henkilöstön jäsenille ja pääjohtajalle. Pääjohtaja voi toteuttaa aiheellisia toimenpiteitä, kuten keskeyttää tai lopettaa operatiivisen toimen, tämän sopimuksen 18 artiklan mukaisesti. [*Kolmas maa*] voi valtuuttaa ryhmän jäseniä toimimaan puolestaan.

8 artikla

Perusoikeudet

1. Täyttäessään tämän sopimuksen mukaisia velvoitteitaan osapuolet sitoutuvat noudattamaan kaikkia sovellettavia ihmisoikeuslainsäädännön välineitä, mukaan lukien [*lisätään/poistetaan tarpeen mukaan* vuoden 1950 Euroopan ihmisoikeussopimus, pakolaisten oikeusasemaa koskeva YK:n vuoden 1951 yleissopimus ja sen pöytäkirja vuodelta 1967, kaikkinaisen rotusyrjinnän poistamista koskeva vuoden 1965 yleissopimus, kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskeva vuoden 1966 kansainvälinen yleissopimus, kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskeva vuoden 1979 yleissopimus, kidutuksen vastainen YK:n vuoden 1984 yleissopimus, YK:n vuoden 1989 yleissopimus lapsen oikeuksista, YK:n vuoden 2006 yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista ja Euroopan unionin perusoikeuskirja].⁴
2. Tehtäviään hoitaessaan ja valtuuksiaan käyttäessään ryhmien jäsenten on kunnioitettava kaikilta osin perusoikeuksia, joihin kuuluu pääsy turvapaikkamenettelyjen piiriin, ja ihmisarvoa sekä kiinnitettävä erityistä huomiota

---

⁴ Välineiden luettelo sisältää tärkeimmät YK:n yleissopimukset ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen, jonka osapuolia kaikki Euroopan unionin jäsenvaltiot ovat, ja sitä olisi mukautettava sen mukaan, sovelletaanko niitä kolmannessa maassa.

haavoittuvassa asemassa oleviin henkilöihin. Toimenpiteiden, joita he tehtäviään hoitaessaan ja valtuuksiaan käyttäessään toteuttavat, on oltava oikeassa suhteessa toimenpiteille asetettuihin tavoitteisiin nähden. Tehtäviään hoitaessaan ja valtuuksiaan käyttäessään he eivät saa syrjiä ketään minkään seikan, kuten sukupuolen, rodun, ihonvärin, etnisen tai yhteiskunnallisen alkuperän, geneettisten ominaisuuksien, kielen, uskonnon tai vakaumuksen, poliittisten tai muiden mielipiteiden, kansalliseen vähemmistöön kuulumisen, varallisuuden, syntyperän, vammaisuuden, iän tai sukupuolisen suuntautumisen, perusteella perusoikeuskirjan 21 artiklan mukaisesti.

Ryhmien jäsenet voivat tehtäviään hoitaessaan ja/tai valtuuksiaan käyttäessään toteuttaa toimenpiteitä, jotka heikentävät perusoikeuksia ja -vapauksia, ainoastaan, jos ne ovat välttämättömiä ja oikeassa suhteessa tällaisille toimenpiteille asetettuihin tavoitteisiin nähden, ja niiden yhteydessä on noudatettava keskeisiltä osin näitä perusoikeuksia ja -vapauksia sovellettavan kansainvälisen, unionin ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

Tätä säännöstä sovelletaan soveltuvin osin [*kolmannen maan asianomaisten kansallisten viranomaisten*] kaikkeen operatiiviseen toimeen osallistuvaan henkilöstöön.

3. Viraston perusoikeusvastaava valvoo, että jokaisessa operatiivisessa toimessa noudatetaan sovellettavia perusoikeusnormeja. Perusoikeusvastaava tai apulaisperusoikeusvastaava voi tehdä vierailuja paikan päälle kolmanteen maahan. Hän myös antaa lausuntoja operaatiosuunnitelmista ja ilmoittaa viraston pääjohtajalle mahdollisista operatiiviseen toimeen liittyvistä perusoikeuksien loukkauksista. [*Kolmas maa*] tukee perusoikeusvastaavan valvontatoimia pyydettyään.
4. Osapuolet sopivat antavansa neuvoa-antavalle ryhmälle ajoissa tosiasiallisen oikeuden saada käyttöönsä kaikki perusoikeuksien kunnioittamista tämän sopimuksen nojalla toteutettavassa operatiivisessa toimessa koskevat tiedot, myös tekemällä vierailuja paikan päälle toiminta-alueelle.
5. Kummallakin osapuolella on valitusmekanismi sellaisten väitteiden käsittelemiseksi, joiden mukaan niiden henkilöstö on loukannut perusoikeuksia hoitaessaan virkatehtäviään tämän sopimuksen nojalla toteutetun operatiivisen toimen yhteydessä.

9 artikla

Perusoikeusvalvojat

1. Viraston perusoikeusvastaava nimeää jokaiseen operatiiviseen toimeen vähintään yhden perusoikeusvalvojan, joka muun muassa avustaa ja neuvoo koordinoitivastaavaa.

2. Perusoikeusvalvoja seuraa perusoikeuksien noudattamista ja antaa perusoikeuksia koskevaa neuvontaa ja apua asianomaisen operatiivisen toimen valmistelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa. Tässä tarkoituksessa perusoikeusvalvojan on erityisesti
  - a) seurattava operaatiosuunnitelmien valmistelua ja raportoitava perusoikeusvastaavalle, jotta tämä voi hoitaa asetuksessa (EU) 2019/1896 säädetyt tehtävänsä;
  - b) tehtävä vierailuja paikkaan, jossa operatiivinen toimi toteutetaan, myös pitkän aikavälin vierailuja;
  - c) tehtävä yhteistyötä koordinoitivastaavan kanssa ja pidettävä häneen yhteyttä sekä annettava hänelle apua ja neuvontaa;
  - d) ilmoitettava koordinoitivastaavalle ja raportoitava perusoikeusvastaavalle huolenaiheista, jotka koskevat operatiiviseen toimeen liittyviä perusoikeuksien mahdollisia loukkauksia; ja
  - e) osallistuttava 4 artiklan 3 kohdan i alakohdassa tarkoitettuun operatiivisen toimen arviointiin.
3. Perusoikeusvalvojilla on oltava pääsy kaikille alueille, joilla operatiivinen toimi toteutetaan, ja kaikkiin sen asiakirjoihin, joilla on merkitystä kyseisen toimen täytäntöönpanossa.
4. Perusoikeusvalvojien on toiminta-alueella ollessaan käytettävä henkilötunnistetta, josta heidät voi selvästi tunnistaa perusoikeusvalvojiksi.

10 artikla

Ryhmän jäsenet

1. Ryhmän jäsenillä on valtuudet hoitaa operaatiosuunnitelmassa kuvatut tehtävät.
2. Ryhmän jäsenten on tehtäviään hoitaessaan ja valtuuksiaan käyttäessään noudatettava [*kolmannen maan*] säädöksiä ja määräyksiä sekä sovellettavaa unionin ja kansainvälistä oikeutta.
3. Ryhmän jäsenet voivat hoitaa tehtäviä ja käyttää valtuuksia [*kolmannen maan*] alueella ainoastaan [*kolmannen maan*] rajavalvontaviranomaisten ohjeiden mukaisesti ja heidän läsnä ollessaan. [*Kolmas maa*] voi antaa ryhmän jäsenille luvan suorittaa erityistehtäviä ja/tai käyttää erityisvaltuuksia alueellaan tapauksen mukaan viraston tai kotijäsenvaltion suostumuksella, vaikka sen rajavalvontaviranomaisia ei olisi läsnä.
4. Ryhmän jäsenet, jotka ovat viraston henkilöstösääntöjen alaista henkilöstöä, käyttävät tehtäviään hoitaessaan ja valtuuksiaan käyttäessään eurooppalaisen raja- ja

merivartioston pysyvän joukon virkapukua, ellei operaatiosuunnitelmassa toisin määrätä.

Ryhmän jäsenet, jotka eivät ole viraston henkilöstösääntöjen alaista henkilöstöä, käyttävät tehtäviään hoitaessaan ja valtuuksiaan käyttäessään kansallista virkapukuaan, ellei operaatiosuunnitelmassa toisin määrätä.

Palveluksessa ollessaan ryhmän kaikki jäsenet käyttävät myös näkyvää henkilötunnistetta ja liittävät virkapukuunsa sinisen käsivarsinauhan, jossa on Euroopan unionin ja viraston tunnukset.

5. [*Kolmas maa*] antaa asiaankuuluville ryhmän jäsenille luvan hoitaa operatiivisen toimen aikana tehtäviä, jotka edellyttävät voimankäyttöä, mukaan lukien virka-aseiden, ammusten ja muiden varusteiden kantaminen ja käyttö, operaatiosuunnitelman asiaa koskevien määräysten mukaisesti.
  - Ryhmän jäsenet, jotka ovat viraston henkilöstösääntöjen alaista henkilöstöä, voivat kantaa varusteita, virka-aseita ja ammuksia ja käyttää muita pakkokeinoja viraston suostumuksella.
  - Ryhmän jäsenet, jotka eivät ole viraston henkilöstösääntöjen alaista henkilöstöä, voivat kantaa varusteita, virka-aseita ja ammuksia ja käyttää muita pakkokeinoja asianomaisen kotijäsenvaltion suostumuksella.
6. Voimankäytön, mukaan lukien virka-aseiden, ammusten ja muiden varusteiden kantaminen ja käyttö, on oltava [*kolmannen maan*] kansallisen lainsäädännön mukaista, ja sen on tapahduttava [*kolmannen maan*] rajavalvontaviranomaisten läsnä ollessa. [*Kolmas maa*] voi sallia ryhmän jäsenten voimankäytön, vaikka [*kolmannen maan*] rajavalvontaviranomaisia ei olisi läsnä.
  - Sellaisten ryhmän jäsenten osalta, jotka ovat viraston henkilöstösääntöjen alaista henkilöstöä, tällainen voimankäytön salliminen, jos [*kolmannen maan*] rajavalvontaviranomaisia ei ole läsnä, edellyttää viraston suostumusta.
  - Sellaisten ryhmän jäsenten osalta, jotka eivät ole viraston henkilöstösääntöjen alaista henkilöstöä, tällainen voimankäytön salliminen, jos [*kolmannen maan*] rajavalvontaviranomaisia ei ole läsnä, edellyttää asianomaisen kotijäsenvaltion suostumusta.

Ryhmän jäsenten voimankäytön on oltava tarpeellista ja oikeasuhteista. Sen yhteydessä on poikkeuksetta noudatettava sovellettavaa unionin, kansainvälistä ja kansallista lainsäädäntöä, erityisesti asetuksen (EU) 2019/1896 liitteessä V vahvistettuja vaatimuksia.

7. Virasto ilmoittaa ennen ryhmän jäsenten lähettämistä [*kolmannelle maalle*] virka-aseista, ammuksista ja muista varusteista, joita ryhmän jäsenet mahdollisesti kantavat tämän artiklan 5 kohdan nojalla. [*Kolmas maa*] voi kieltää tietynlaisten

aseiden, ammusten ja muiden varusteiden kantamisen, jos sen omassa lainsäädännössä sovelletaan samaa kieltoa sen omien rajavalvontaviranomaisten osalta. [Kolmas maa] ilmoittaa sallitut virka-aseet, ammuksiset ja varusteet sekä niiden käyttöön liittyvät ehdot virastolle ennen ryhmän jäsenten lähettämistä. Virasto asettaa nämä tiedot jäsenvaltioiden saataville.

[Kolmas maa] toteuttaa tarvittavat järjestelyt mahdollisesti tarvittavien aselupien myöntämiseksi ja helpottaa ryhmän jäsenten käytettävissä olevien aseiden, ammusten ja muiden varusteiden tuontia, vientiä, kuljetusta ja varastointia viraston pyyntöjen mukaisesti.

8. Virka-aseita, ammuksia ja varusteita voidaan käyttää oikeutettuun itsepuolustukseen sekä ryhmien jäsenten tai muiden henkilöiden oikeutettuun puolustamiseen [kolmannen maan] kansallisen lainsäädännön mukaisesti ja kansainvälisen ja unionin oikeuden asiaan liittyviä periaatteita noudattaen.
9. [Kolmas maa] voi valtuuttaa ryhmän jäsenet käyttämään kansallisia tietokantojaan, jos se on tarpeen operaatiosuunnitelmassa esitettyjen operatiivisten tavoitteiden saavuttamiseksi. [Kolmannen maan] on varmistettava, että se myöntää kyseisten tietokantojen käyttöoikeuden tehokkaasti ja tuloksellisesti.

[Kolmas maa] ilmoittaa käytettävissä olevat kansalliset tietokannat virastolle ennen ryhmän jäsenten lähettämistä.

Ryhmän jäsenet saavat käyttää vain sellaisia tietoja, jotka ovat tarpeen heidän tehtäviensä hoitamiseksi ja valtuuksiensa käyttämiseksi. Tietokantojen käyttö tapahtuu [kolmannen maan] tietosuojaa koskevan oikeuden ja tämän sopimuksen mukaisesti.

10. Operatiivisten toimien toteuttamiseksi [kolmas maa] lähettää [kolmannen maan rajavalvonnasta vastaavien kansallisten viranomaisten] henkilöstön jäseniä, jotka kykenevät ja ovat halukkaita viestimään viraston työkielellä, hoitamaan koordinoitavien [kolmannen maan] puolesta.

11 artikla

Viraston omaisuutta, varoja, kalustoa ja operaatioita koskevat erioikeudet ja vapaudet

1. Viraston toimitilat ja rakennukset [kolmannessa maassa] ovat loukkaamattomat. Niihin ei voi kohdistua etsintää, pakkoluovutusta, menetetyksi tuomitsemista eikä pakkolunastusta.

2. Viraston omaisuus ja kalusto, mukaan lukien kulkuneuvot, viestintä, arkistot, kaikki kirjeenvaihto, asiakirjat, henkilöllisyystodistukset ja rahavarat, ovat loukkaamattomat.
3. Viraston kalustoon kuuluu jäsenvaltion omistama, yhteisomistuksessa oleva tai vuokraama ja virastolle tarjoama kalusto. Toimivaltaisten kansallisten viranomaisten edustajan/edustajien noustessa alukseen sitä on pidettävä valtion käytössä olevana ja sen käyttöön on annettava lupa tässä tarkoituksessa.
4. Virastoa kohtaan ei saa ryhtyä minkäänlaisiin täytäntöönpanotoimiin. Viraston omaisuuteen ja kalustoon ei saa kohdistaa mitään hallinnollisia tai oikeudellisia pakkokeinoja. Viraston omaisuuteen ei saa kohdistaa tuomion, päätöksen tai määräyksen täytäntöönpanon edellyttämää takavarikkoa.
5. [Kolmas maa] sallii viraston [kolmanteen maahan] operatiivisia tarkoituksia varten lähettämien tavaroiden ja varusteiden maahantuonnin ja maastaviennin.
6. Virasto on vapautettu kaikista tulleista, tuonti- ja vientikielloista sekä tuonti- ja vientirajoituksista viraston virkakäyttöön tarkoitettujen tavaroiden osalta.

12 artikla

Ryhmän jäsenten erioikeudet ja vapaudet

1. Ryhmän jäseniä ei saa pidättää eikä heidän vapauttaan muutoin riistää [kolmannessa maassa] tai [kolmannen maan] viranomaisten toimesta.
2. Ryhmän jäsenet eivät saa joutua [kolmannessa maassa] tai [kolmannen maan] viranomaisten toimesta minkäänlaisen tutkinnan tai oikeudenkäynnin kohteeksi muutoin kuin tämän artiklan 3 ja 4 kohdassa tarkoitetuissa olosuhteissa.
3. Ryhmän jäsenillä on kaikissa olosuhteissa rikosoikeudellinen koskemattomuus [kolmannessa maassa].

Viraston pääjohtaja voi poistaa ryhmän jäsenten, jotka ovat viraston henkilöstösäännön alaista henkilöstöä, rikosoikeudellisen koskemattomuuden [kolmannessa maassa].

Ryhmän jäsenen kotijäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset voivat poistaa jäsenen, joka ei ole viraston henkilöstösäännön alaista henkilöstöä, rikosoikeudellisen koskemattomuuden [kolmannessa maassa].

Tällaisen koskemattomuuden poistamisen on oltava nimenomainen ja kirjallinen.

4. Ryhmän jäsenillä on siviilioikeudellinen ja hallinto-oikeudellinen koskemattomuus [*kolmannessa maassa*] kaikkien virkatehtävissä suorittamiensa toimenpiteiden osalta.

Jos ryhmän jäsentä vastaan nostetaan siviilioikeudellinen tai hallinnollinen kanne jossain [*kolmannen maan*] tuomioistuimessa, [*kolmannen maan*] toimivaltaiset viranomaiset antavat asiasta välittömästi tiedon viraston pääjohtajalle.

Ennen tällaisen oikeudenkäynnin vireillepanoa viraston pääjohtaja antaa tuomioistuimelle lausunnon siitä, suorittivatko ryhmän jäsenet kyseisen toimenpiteen hoitaessaan virkatehtäviään. Jos toimenpide suoritettiin virkatehtäviä hoidettaessa, oikeuskäsittelyä ei panna vireille. Jos toimenpidettä ei suoritettu virkatehtäviä hoidettaessa, oikeuskäsittely voi jatkua. Viraston pääjohtajan antama lausunto sitoo [*kolmannen maan*] tuomioistuinta, joka ei saa kiistää sitä.

Jos ryhmän jäsenet panevat vireille oikeudenkäynnin, he eivät pääkanteeseen välittömästi liittyvän vastakanteen osalta voi vedota oikeudelliseen koskemattomuuteen.

5. Ryhmän jäsenten tilat, asunnot, kuljetus- ja viestintävälineet sekä omaisuus, mukaan lukien kaikki kirjeenvaihto, asiakirjat, henkilöllisyystodistukset ja kalusto, ovat loukkaamattomat, paitsi jos on kyse tämän artiklan 9 kohdan nojalla sallituista täytäntöönpanotoimenpiteistä.
6. [*Kolmas maa*] vastaa mahdollisista vahingoista, joita ryhmän jäsenet ovat aiheuttaneet kolmansille osapuolille virkatehtävissä.
7. Jos ryhmän jäsenen, joka on viraston henkilöstösääntöjen alaista henkilöstöä, aiheuttama vahinko johtuu törkeästä huolimattomuudesta tai tahallisesta väärinkäytöksestä tai vahinko ei aiheutunut virkatehtävissä, [*kolmas maa*] voi pyytää viraston pääjohtajan välityksellä, että virasto maksaa korvauksen.
Jos ryhmän jäsenen, joka ei ole viraston henkilöstösääntöjen alaista henkilöstöä, aiheuttama vahinko johtuu törkeästä huolimattomuudesta tai tahallisesta väärinkäytöksestä tai vahinko ei aiheutunut virkatehtävissä, [*kolmas maa*] voi pyytää viraston pääjohtajan välityksellä, että asianomainen kotijäsenvaltio maksaa korvauksen.
8. Ryhmän jäsenet eivät ole velvollisia esiintymään todistajina [*kolmannessa maassa*].
9. Ryhmän jäsentä kohtaan ei saa ryhtyä minkäänlaisiin täytäntöönpanotoimiin, paitsi jos häntä vastaan nostetaan siviilioikeudellinen kanne, joka ei liity hänen virkatehtäviinsä. Ryhmän jäsenten omaisuuteen, joka viraston pääjohtajan lausunnon mukaan on välttämätön virkatehtävien hoitamiseksi, ei saa kohdistaa tuomion, päätöksen tai määräyksen täytäntöönpanon edellyttämää takavarikkoa.

Siviilioikeudellisessa menettelyssä ryhmän jäsenen henkilökohtaista vapautta ei saa rajoittaa eikä häneen saa kohdistaa mitään muita pakkokeinoja.

10. Ryhmän jäsenet on vapautettu [*kolmannessa maassa*] mahdollisesti voimassa olevista sosiaaliturvaa koskevista määräyksistä viraston hyväksi suoritettujen palvelujen osalta.
11. Ryhmän jäsenet on vapautettu kaikista [*kolmannessa maassa*] kannettavista veroista viraston ja/tai kotijäsenvaltioiden heille maksamien palkkojen ja palkkioiden sekä kaikkien [*kolmannen maan*] ulkopuolelta saatujen tulojen osalta.
12. [*Kolmas maa*] sallii ryhmän jäsenten henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettujen tavaroiden maahantuonnin ja vapauttaa ne kaikista tulleista, veroista ja muista vastaavista maksuista, lukuun ottamatta tällaisten tavaroiden varastoinnista, kuljetuksista ja vastaavista palveluista perittäviä maksuja. [*Kolmas maa*] sallii myös kyseisten tavaroiden maastaviennin.
13. Ryhmän jäsenten henkilökohtaiset matkatavarat on vapautettu tarkastuksesta, ellei ole vakavia perusteita olettaa, että niissä on muita kuin ryhmän jäsenten henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettuja tavaroita taikka tavaroita, joiden maahantuonti tai maastavienti on lailla kielletty tai jotka ovat [*kolmannen maan*] karanteenimääräysten alaisia. Henkilökohtaisten matkatavaroiden tarkastus saadaan suorittaa vain asianomaisten ryhmän jäsenten tai viraston valtuutetun edustajan läsnä ollessa.
14. Virasto ja [*kolmas maa*] nimeävät aina käytettävissä olevat yhteyspisteet, jotka vastaavat tietojen vaihdosta ja välittömistä toimista, joihin ryhdytään, jos ryhmän jäsenen suorittama toimenpide voi rikkoa rikosoikeutta, sekä tietojen vaihdosta ja operatiivisista toimista, jotka liittyvät mahdollisiin ryhmän jäsentä koskeviin siviilioikeudellisiin ja hallinnollisiin menettelyihin.

Kunnes kotijäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat ryhtyneet toimiin, virasto ja [*kolmas maa*] avustavat toisiaan kaikissa tarvittavissa tutkimuksissa ja tutkinnoissa, jotka koskevat mahdollisia väitettyjä rikoksia, joihin liittyy viraston tai [*kolmannen maan*] etu, todistajien tunnistamisessa sekä todisteiden keräämisessä ja esittämisessä, mukaan lukien pyyntö hankkia ja tarvittaessa luovuttaa tehtyyn rikokseen liittyviä esineitä. Tällaisten esineiden luovuttaminen voidaan tehdä riippuvaiseksi niiden palauttamisesta niiden toimittamisesta vastaavan toimivaltaisen viranomaisen määrittelemien ehtojen mukaisesti.

13 artikla

Loukkaantuneet tai kuolleet ryhmän jäsenet

1. Pääjohtajalla on oikeus ottaa hoitaakseen loukkaantuneiden tai kuolleiden ryhmän jäsenten sekä heidän henkilökohtaisen omaisuutensa palauttaminen kotimaahan ja tehdä asianmukaiset järjestelyt, sanotun kuitenkin rajoittamatta 12 artiklan soveltamista.
2. Kuolleelle ryhmän jäsenelle tehdään ruumiinavaus ainoastaan asianomaisen kotijäsenvaltion nimenomaisella suostumuksella ja viraston ja/tai kotijäsenvaltion edustajan läsnä ollessa.
3. [*Kolmas maa*] ja virasto tekevät mahdollisimman laajaa yhteistyötä loukkaantuneiden tai kuolleiden ryhmän jäsenten palauttamiseksi viipymättä kotimaahan.

14 artikla

Valtuuskirja

1. Virasto antaa kullekin ryhmän jäsenelle [*kolmannen maan virallisella kielellä tai virallisilla kielillä*] sekä viraston työkielellä laaditun asiakirjan, jonka avulla hän voi todistaa henkilöllisyytensä [*kolmannen maan*] kansallisille viranomaisille ja joka osoittaa, että sen haltijalla on oikeus hoitaa tämän sopimuksen 10 artiklassa ja operaatiosuunnitelmassa tarkoitettuja tehtäviä ja käyttää niissä tarkoitettuja valtuuksia, jäljempänä 'valtuuskirja'.
2. Valtuuskirjassa on seuraavat tiedot henkilöstön jäsenestä: nimi ja kansalaisuus, arvo tai tehtävänimike, digitaalisessa muodossa oleva tuore valokuva ja tehtävät, joita henkilöllä on lupa hoitaa lähettämisen aikana.
3. Ryhmän jäsenet pitävät valtuuskirjaa aina mukanaan voidakseen todistaa henkilöllisyytensä [*kolmannen maan*] kansallisille viranomaisille.
4. [*Kolmas maa*] tunnustaa, että valtuuskirja ja voimassa oleva matkustusasiakirja antavat asianomaiselle ryhmän jäsenelle pääsyn [*kolmanteen maahan*] ja oleskeluluvan ilman viisumia, ennakkolupaa tai muuta asiakirjaa valtuuskirjan voimassaolon päättymispäivään saakka.
5. Valtuuskirja on palautettava virastolle lähettämisen päättyessä. Tästä on ilmoitettava [*kolmannen maan*] toimivaltaisille viranomaisille.

15 artikla

Soveltaminen viraston henkilöstöön, jota ei lähetetä ryhmien jäseninä

Tämän sopimuksen 12–14 artiklaa sovelletaan soveltuvin osin kaikkiin [*kolmanteen maahan*] lähetettäviin viraston henkilöstön jäseniin, jotka eivät ole ryhmän jäseniä,

mukaan lukien perusoikeusvalvojat ja viraston henkilöstösääntöjen alaiset henkilöstön jäsenet, jotka lähetetään etätoimistoihin.

16 artikla

Henkilötietojen suoja

1. Henkilötietoja luovutetaan ainoastaan, jos joko [*kolmannen maan*] toimivaltaiset viranomaiset tai virasto tarvitsevat niitä tämän sopimuksen täytäntöön panemiseksi. Viranomaisen suorittamaan henkilötietojen käsittelyyn tietyssä tapauksessa, mukaan lukien tällaisten henkilötietojen siirto toiselle osapuolelle, sovelletaan kyseiseen viranomaiseen sovellettavia tietosuojasääntöjä. Osapuoli varmistaa kaiken tiedonsiirron edellytyksenä seuraavat vähimmäistakeet:
  - a) Henkilötietoja on käsiteltävä lainmukaisesti, asianmukaisesti ja rekisteröidyn kannalta läpinäkyvästi.
  - b) Henkilötietojen keräämisen tietyn, nimenomaisen ja laillisen tarkoituksen on oltava tämän sopimuksen täytäntöön paneminen, eikä tietoja luovuttava tai vastaanottava viranomainen saa myöhemmin käsitellä niitä kyseisen tarkoituksen kanssa yhteensopimattomalla tavalla.
  - c) Henkilötietojen on oltava riittäviä, olennaisia ja rajoitettuja siihen, mikä on tarpeellista suhteessa niihin tarkoituksiin, joita varten niitä kerätään ja/tai myöhemmin käsitellään; erityisesti tietoja luovuttavaan viranomaiseen sovellettavan lainsäädännön mukaisesti luovutetut henkilötiedot voivat koskea ainoastaan seuraavia:
    - [*Luettelo vaihdettavien tietojen luokista ja tarkoituksista, joita varten niitä voidaan käsitellä ja siirtää*]
  - d) Henkilötietojen on oltava paikkansapitäviä, ja ne on tarvittaessa pidettävä ajan tasalla.
  - e) Henkilötiedot on säilytettävä muodossa, josta tietojen kohteet ovat tunnistettavissa ainoastaan niin kauan kuin on tarpeen siihen tarkoitukseen, jota varten tiedot on kerätty tai jota varten niitä myöhemmin käsitellään.
  - f) Henkilötietoja on käsiteltävä tavalla, jolla varmistetaan henkilötietojen asianmukainen tietoturva, ottaen huomioon käsittelyn erityiset riskit, muun muassa suojaamalla niitä luvattomalta ja laittomalta käsittelyltä sekä vahingossa tapahtuvalta häviämiseltä, tuhoutumiselta tai vahingoittumiselta, jäljempänä 'tietoturvaloukkaus', asianmukaisia teknisiä tai organisatorisia toimenpiteitä hyödyntäen; tietoja vastaanottavan osapuolen on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet tietoturvaloukkauksen käsittelemiseksi ja ilmoitettava tietoturvaloukkauksesta tietoja luovuttaneelle osapuolelle ilman aiheutonta viivytystä 72 tunnin kuluessa.

- g) Sekä tietoja luovuttavan viranomaisen että tietoja vastaanottavan viranomaisen on toteutettava kaikki kohtuulliset toimet henkilötietojen oikaisemiseksi tai poistamiseksi, tapauksen mukaan, viipymättä, kun tietojen käsittely ei tapahdu tämän artiklan määräysten mukaisesti, erityisesti jos tiedot eivät ole asianmukaisia, olennaisia tai paikkansapitäviä tai jos tietoja on käsittelyn kannalta liikaa. Tietojen oikaisusta tai poistamisesta on ilmoitettava toiselle osapuolelle.
- h) Vastaanottavan viranomaisen on pyynnöstä ilmoitettava tiedot luovuttaneelle viranomaiselle luovutettujen tietojen käytöstä.
- i) Henkilötietoja voidaan luovuttaa vain seuraaville toimivaltaisille viranomaisille:

– [Luettelo viranomaisista ja niiden toimivallan laajuus]

Tietojen välittäminen edelleen muille tahoille edellyttää tiedot luovuttaneen viranomaisen etukäteen antamaa lupaa.

- j) Henkilötiedot luovuttaneella viranomaisella ja tiedot vastaanottaneella viranomaisella on velvollisuus pitää kirjaa henkilötietojen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta.
  - k) Tietosuojan noudattamisen valvomiseksi on oltava käytössä riippumaton valvonta, mukaan lukien tällaisen kirjanpidon tarkastaminen; rekisteröidyillä on oikeus tehdä valituksia valvontaelimelle ja saada vastaus ilman aiheetonta viivytystä.
  - l) Rekisteröidyillä on oikeus saada tietoja henkilötietojensa käsittelystä, oikeus tutustua tällaisiin tietoihin sekä oikeus oikaista tai poistaa virheellisiä tai laittomasti käsiteltyjä tietoja, jollei yleiseen etuun liittyvistä merkittävistä syistä tarvittavista ja oikeasuhteisista rajoituksista muuta johdu.
  - m) Rekisteröidyillä on oikeus tehokkaisiin hallinnollisiin ja oikeudellisiin muutoksenhakekeinoihin, jos edellä mainittuja takeita rikotaan.
2. Kumpikin osapuoli tarkastelee säännöllisesti omia käytäntöjään ja menettelyjään, joilla tämä määräys pannaan täytäntöön. Toisen osapuolen pyynnöstä pyynnön vastaanottanut osapuoli tarkistaa henkilötietojen käsittelyä koskevat käytäntönsä ja menettelynsä varmistaakseen ja vahvistaakseen, että tämän määräyksen mukaiset takeet pannaan tehokkaasti täytäntöön. Tarkistamisen tulokset ilmoitetaan kohtuullisessa ajassa tarkistamista pyytäneelle osapuolelle.
3. Euroopan tietosuojavaltuutettu ja [riippumaton viranomainen tai muu toimivaltainen valvontaelin kolmannessa maassa] valvovat tämän sopimuksen mukaisia tietosuojatakeita.

4. Osapuolet tekevät yhteistyötä viraston valvontaviranomaisena toimivan Euroopan tietosuojavaltuutetun kanssa.
5. Osapuolet laativat yhteisen kertomuksen tämän artiklan soveltamisesta kunkin operatiivisen toimen päätyttyä. Kertomus toimitetaan viraston perusoikeusvastaavalle ja tietosuojavastaavalle sekä [*kolmannen maan asianomaiselle viranomaiselle*].

17 artikla

Turvallisuusluokiteltujen ja arkaluonteisten turvallisuusluokittelemattomien tietojen vaihtaminen

1. Turvallisuusluokiteltujen tietojen vaihtamiseen, jakamiseen tai levittämiseen tämän sopimuksen puitteissa sovelletaan viraston ja [*kolmannen maan*] välillä tehtyä erillistä hallinnollista järjestelyä, joka edellyttää Euroopan komission ennakkohyväksyntää.
2. Tämän sopimuksen puitteissa tapahtuvaan arkaluonteisten turvallisuusluokittelemattomien tietojen vaihtoon sovelletaan seuraavaa:
  - a) Virasto hoitaa vaihtoa komission päätöksen (EU, Euratom) 2015/443⁵ 9 artiklan 5 kohdan mukaisesti.
  - b) Tietoja vastaanottava osapuoli soveltaa vaihtoon tietosuojan tasoa, joka vastaa sitä tietosuojan tasoa, jonka tiedot luovuttavan osapuolen kyseisiin tietoihin soveltamat toimenpiteet tarjoavat luottamuksellisuuden, eheyden ja saatavuuden osalta.
  - c) Vaihto toteutetaan sellaisen tietojenvaihtojärjestelmän kautta, joka täyttää arkaluonteisten turvallisuusluokittelemattomien tietojen saatavuutta, luottamuksellisuutta ja eheyttä koskevat kriteerit, esimerkiksi asetuksen 14 artiklassa tarkoitetun viestintäverkon kautta.
3. Osapuolet noudattavat tämän sopimuksen puitteissa käsiteltäviin tietoihin liittyviä immateriaalioikeuksia.

18 artikla

Päätös operatiivisen toimen keskeyttämisestä, lopettamisesta ja/tai rahoituksen peruuttamisesta

1. Jos operatiivisen toimen toteuttamisen edellytykset eivät enää täyty, viraston pääjohtaja lopettaa kyseisen operatiivisen toimen ilmoitettuaan siitä kirjallisesti [*kolmannelle maalle*].

---

⁵ Komission päätös (EU, Euratom) 2015/443, annettu 13 päivänä maaliskuuta 2015, turvallisuudesta komissiossa (EUVL L 72, 17.3.2015, s. 41).

2. Jos [*kolmas maa*] ei ole noudattanut tämän sopimuksen tai operaatiosuunnitelman määräyksiä, viraston pääjohtaja voi peruuttaa asianomaisen operatiivisen toimen rahoituksen ja/tai keskeyttää tai lopettaa sen ilmoitettuaan siitä kirjallisesti [*kolmannelle maalle*].
3. Jos [*kolmanteen maahan*] lähetetyn, operatiiviseen toimeen osallistuvan henkilön turvallisuutta ei voida taata, viraston pääjohtaja voi keskeyttää tai lopettaa asianomaisen operatiivisen toimen tai siihen liittyviä osia.
4. Jos viraston pääjohtaja katsoo, että tämän sopimuksen nojalla toteutettavan operatiivisen toimen yhteydessä on rikottu tai todennäköisesti rikotaan perusoikeuksia tai kansainvälistä suojelua koskevia velvoitteita ja rikkomiset ovat vakavia tai ne todennäköisesti jatkuvat, hän peruuttaa asianomaisen operatiivisen toimen rahoituksen ja/tai keskeyttää tai lopettaa toimen ilmoitettuaan asiasta [*kolmannelle maalle*].
5. [*Kolmas maa*] voi pyytää viraston pääjohtajaa keskeyttämään tai lopettamaan operatiivisen toimen, jos joku ryhmän jäsen ei noudata tämän sopimuksen tai operaatiosuunnitelman määräyksiä. Pyyntö on esitettävä kirjallisesti, ja siihen on sisällytettävä sen perustelut.
6. Tämän artiklan mukainen operatiivisen toimen keskeyttäminen, lopettaminen tai rahoituksen peruuttaminen tulee voimaan päivänä, jona siitä ilmoitetaan [*kolmannelle maalle*]. Se ei vaikuta oikeuksiin ja velvollisuuksiin, jotka johtuvat tämän sopimuksen tai operaatiosuunnitelman soveltamisesta ennen toimen keskeyttämistä, lopettamista tai rahoituksen peruuttamista.

19 artikla

Petostentorjunta

1. [*Kolmas maa*] ilmoittaa viipymättä virastolle, Euroopan syyttäjänvirastolle ja/tai Euroopan petostentorjuntavirastolle, jos se saa tietoonsa uskottavia väitteitä petoksesta, lahjonnasta tai muusta laittomasta toiminnasta, joka voi vaikuttaa Euroopan unionin etuihin.
2. Jos tällaiset väitteet koskevat tämän sopimuksen yhteydessä maksettuja Euroopan unionin varoja, [*kolmas maa*] antaa Euroopan petostentorjuntavirastolle ja/tai Euroopan syyttäjänvirastolle kaiken tarvittavan avun sen alueella toteutettavien tutkintatoimien yhteydessä, myös helpottamalla haastatteluja, paikan päällä suoritettavia tarkastuksia ja todentamisia (mukaan lukien pääsy tietojärjestelmiin ja tietokantoihin [*kolmannessa maassa*]) sekä helpottamalla Euroopan unionin osittain tai kokonaan rahoittamien toimien teknistä ja taloudellista hallinnointia koskevien merkityksellisten tietojen saamista.

20 artikla

Tämän sopimuksen täytäntöönpano

1. [Kolmannen maan] osalta tämän sopimuksen panee täytäntöön [...]
2. Euroopan unionin osalta tämän sopimuksen panee täytäntöön virasto.

21 artikla

Riitojen ratkaisu

1. Kaikki tämän sopimuksen soveltamiseen liittyvät riidat käsitellään yhdessä viraston edustajien ja [kolmannen maan] toimivaltaisten viranomaisten kesken.
2. Jos ratkaisuun ei päästä aikaisemmassa vaiheessa, tämän sopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevat riidat ratkaistaan yksinomaan osapuolten välisin neuvotteluin.

22 artikla

Sopimuksen voimaantulo, muuttaminen, kesto, soveltamisen keskeyttäminen ja irtisanominen

1. Osapuolet ratifioivat tai hyväksyvät tämän sopimuksen omien sisäisten oikeudellisten menettelyjensä mukaisesti. Osapuolet ilmoittavat toisilleen tätä varten tarvittavien menettelyjen saattamisesta päätökseen.
2. Tämä sopimus tulee voimaan sitä päivää seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona osapuolet ovat ilmoittaneet toisilleen tämän artiklan 1 kohdan mukaisten sisäisten oikeudellisten menettelyjen päätökseen saattamisesta.
3. Muutokset tähän sopimukseen voidaan tehdä ainoastaan kirjallisesti osapuolten keskinäisellä sopimuksella.
4. Tämä sopimus tehdään määräämättömäksi ajaksi. Sopimus voidaan irtisanoa tai sen soveltaminen keskeyttää osapuolten välisellä kirjallisella sopimuksella tai jommankumman osapuolen yksipuolisesta aloitteesta.

Jos osapuoli haluaa irtisanoa sopimuksen tai keskeyttää sen soveltamisen yksipuolisesti, sen on ilmoitettava siitä kirjallisesti toiselle osapuolelle. Tämän sopimuksen yksipuolinen irtisanominen tai soveltamisen keskeyttäminen tulee voimaan sitä kuukautta seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona asiasta ilmoitettiin.

5. Tämän artiklan mukaisesti tehdyt ilmoitukset lähetetään Euroopan unionin osalta Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristöön ja [kolmannen maan] osalta [määritetään myöhemmin].

Tehty bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, kroaatin, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakin, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin ja viron kielellä ja [*kolmannen maan virallisella kielellä / virallisilla kielillä*], ja kaikki tekstit ovat yhtä todistusvoimaisia.

Allekirjoitukset